

Aika 23.01.2018, klo 14:00 - 16:17

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone Brahe

Käsitellyt asiat

- § 18 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 19 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 20 Konsernihallinto -toimialan käyttösuunnitelma vuodelle 2018**
- § 21 Kajaanin Teknologiakeskus Oy:n lainan takaus**
- § 22 Nuorisovaltuuston asettaminen vuodelle 2018**
- § 23 Kajaanin kaupungin lausunto Kajaanin Romu Oy:n ympäristölupahakemukseen liittyvään lausuntopyyntöön**
- § 24 Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat v. 2018**

Lisäpykälät

- § 25 Lausunto Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevasta lupahakemuksesta**
- § 26 Jälkipanttauksen myöntäminen Kajaanin Golf Oy:n saatavan vakuutena olevalle panttikirjalle**

Saapuvilla olleet jäsenet

Teuvo Hatva, puheenjohtaja
Hannu Juntunen, 2. varapuheenjohtaja
Eila Aavakare
Helena Ohtonen
Johanna Rantala
Raili Myllylä, saapui 14:40
Silja Keränen
Tero Paukkeri
Toivo Sistonen
Aki Räisänen, varajäsenet
Markku Oikarinen, varajäsenet

Muut saapuvilla olleet

Tuija Aarnio, sihteeri
Timo Soininen
Miikka Kortelainen, poistui 15:31
Timo Meriläinen
Maarit Ojavuo
Mikko Saari
Erja Niittyviita, poistui 15:37
Daniel Eriksson, Kuntarahoitus, saapui 14:08, poistui 14:57
Jari Pietarila, saapui 15:38
Aleksi Nyström, saapui 15:38
Päivi Rissanen, saapui 15:38

Poissa

Raimo Piirainen, 1. varapuheenjohtaja
Vesa Kaikkonen

Allekirjoitukset

Teuvo Hatva
Puheenjohtaja

Tuija Aarnio
Sihteeri

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja julkaistaan Kajaanin kaupungin verkkosivuilla 26.1.2018 alkaen.

Pöytäkirja tarkastettu kokouksessa.

Tuija Aarnio, hallintojohtaja

§ 18

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

Päätös

Hyväksyi.

Hallintojohtaja Tuija Aarnio toimi kokouksen esittelijänä.

Kokouksen aikana oli iltakouluasiat

- klo 14.05. - 15.00 Erilaiset investointien rahoitusvaihtoehdot, Daniel Eriksson
Kuntarahoitus

- klo 15.35 - 16.15 Tarmo-salin rakennuttamisen esittely, Alekski Nyström, Jari
Pietarila ja Päivi Rissanen

§ 19

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuija Aarnio

tuija.aarnio@kajaani.fi

Hallintojohtaja

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa akkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyi.

§ 20

Konsernihallinto -toimialan käyttösuunnitelma vuodelle 2018

KAJDno-2017-1771

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Liitteet

- 1 Liite Käyttösuunnitelma 2018
- 2 Käyttösuunnitelman liite Avustukset 2018

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 60 §:n mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät hallintosäännön 61 §:n mukaisesti talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelmassa toimielimet jakavat määrärahat ja tuloarviot valtuuston talousarviopäätöstä tarkemmalle tasolle.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2018 talousarvion 11.12.2017 § 93.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy konsernihallinto-toimialan määrärahan käyttösuunnitelman vuodelle 2018 liitteen (sisältää Avustukset - liitteen) mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyy käyttösuunnitelmaan sisältyvät palvelujen ostot ja kuntarahoitusosuudet.

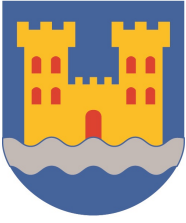
Edelleen kaupunginhallitus päättää, että kaupunginjohtajalla on oikeus päättää enintään 5.000 €:n suuruisista avustuksista talousarvion puitteissa.

Päätös

Vs. kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus:

- käyttösuunnitelman avustusliitteestä poistetaan Kajaanin Kauppiasyhdistys ry:n avustus 20.000 €, joka sisältyy jo varsinaiseen käyttösuunnitelmaan
- käyttösuunnitelmaan muutetaan vanhusneuvoston avustukseksi 10.000 €, 1.840 € otetaan yleisestä kaupunginhallituksen alaisesta avustummäärärahasta

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Silja Keränen Kainuun Etu Oy:n työntekijänä poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

§ 21

Kajaanin Teknologiakeskus Oy:n lainan takaus

KAJDno-2017-1383

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Liitteet

1 Kajaanin Teknologiakeskus Oy:n hakemus

Asian tausta

Kajaanin Teknologiakeskus Oy on Kajaanin kaupungin 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö, joka tarjoaa asiakkailleen kasvutarpeiden mukaisia joustavia toimitiloja ja erilaisia palveluita. Toimitilat (35 000 m²) sijaitsevat keskustan tuntumassa sijaitsevan Teknologiapuiston alueella sekä kaupungin keskustassa. Tiloissa toimii tällä hetkellä kaikkiaan noin 100 yritystä.

Kuntalaki 129 §

Uuden kuntalain mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Merkittävänä taloudellisena riskinä voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaa kunnan koko toiminnan tai vastaa suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan. Säännös koskee kaikenlaista lainan- ja vakuuksienantoa riippumatta siitä, toimiiko tuen saaja markkinoilla kilpailutilanteessa vai ei. Kuntalain 129 §:n 2 ja 3 momentissa lainan antamista ei ole samalla tavoin rajoitettu kuin takauksen tai muun vakuuden antamista. Perusteluna on se, että lainanotolla on suora vaikutus kunnan talousarvioon, joten sen antamisessa noudatetaan yleensä suurempaa varovaisuutta.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

EU:n valtioneuvoston päätökset

EU:n valtioneuvoston päätökset on otettava huomioon kaikissa lainan- ja vakuuksienantoa koskevissa päätöksissä. EU:n valtioneuvoston päätökset on huomioitava myös myönnettäessä lainoja tai takauksia kuntakonserniin

kuuluville yhtiöille. Komissio on selventänyt valtioneukisäännöksiä antamalla tiedonantoja (2008/C/155/02). Tiedonannon kohdan 3.2. mukaan kaikkien seuraavien edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakausta ole valtiontukea:

- a) lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- b) takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
- c) takaus ei saa kattaa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä ja
- d) takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Edellä mainittuja ehtoja sovelletaan myös lainanantoon. Tiedoksiannossa on todettu erikseen, että jos jokin edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Kuntien on riittävän oikeusvarmuuden saavuttamiseksi perusteltua pyrkiä lähtökohtaisesti noudattamaan tiedonannossa määriteltyjä vaatimuksia. Mikäli kunta poikkeaa tiedonannossa määriteltyistä vaatimuksista, niin kunnalla on näyttöä siitä, että takaukseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea.

Kajaanin Teknologiakeskus Oy:n takauksen myöntämisperusteet

Teknologiakeskus Oy:n hallitus pyytää Kajaanin kaupungilta takausta yhtiön Kuntarahoitus Oy:ltä saamalle 1.400.000 €:n suuruiselle lainalle, laina-aika 20 v.

Lainasumman yhtiö käyttää Kainuun Prikaatin alueelle Millog Oy:n käyttöön vuokrattavan rakennuksen rakennuttamiseen. Tarkoitusta varten yhtiö on jo aiemmin nostanut lainaa kaupungin takauksella 5 milj. €.

Teknologiakeskus Oy on hankkinut 1.400.000 €:n suuruisen kiinnityksen omistamaansa kiinteistöön (Teppanan hoitotalo) ja sähköisen panttikirjan saajaksi on nimetty Kajaanin kaupunki. Annettu kiinnitys on lainsäädännön edellyttämä riittävä vakuus mahdollisen takausvastuun realisoitumisen varalta.

Koska kaupungilla on hallussaan pantti koko lainasummalle (1.400.000 €) voidaan takaus myöntää koko lainamäärälle.

Ehdotus

Esittelijä: Tuija Aarnio, Hallintojohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunki myöntää omavelkaisen takauksen Kajaanin Teknologiakeskus Oy:n Kuntarahoitus Oy:ltä saamalle lainalle. Lainan pääoma on 1.400.000 €, laina-aika 20 vuotta ja korko viiden vuoden kiinteä korko. Korkoindikaatio on laskettu 4.5.2017 0,880 % sisältäen marginaalin.

Takaukselle peritään vuosittain 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan kulloinkin jäljellä olevalle pääomalle.

Päätös

Hyväksyi.

Timo Meriläinen Teknologikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

§ 22

Nuorisovaltuuston asettaminen vuodelle 2018

KAJDno-2018-48

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Uuden kuntalain mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kaupunginhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin lasten ja nuorten kannalta merkittävässä asioissa.

Nuorisovaltuusto on ns. vaikuttamistoimielin, ei varsinainen toimielin eivätkä jäsenet ole kaupungin luottamushenkilöitä.

Kajaanin kaupungissa nuorisovaltuusto on toiminut jo monien vuosien ajan. Nuorisovaltuuston sääntöjen mukaan valtuuston jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan koulujen syyslukukauden aikana. Toimikausi alkaa vuoden alussa. Jäsenen tulee olla 15 - 20 -vuotias kajaanilainen tai Kajaanissa opiskeleva.

Valtuuston toimintaan on päässyt mukaan joko kaikki halukkaat tai tarvitteassa jäsenet on valittu vaaleilla.

Nuorisovaltuustoon on valittu vuoden 2017 lopulla 14 jäsentä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus asettaa nuorisovaltuuston vuodelle 2018 ja nimeää siihen seuraavat henkilöt:

Eemeli Kokkonen, Silja Inkamo, Vilma Tissari, Eetu Koski, Joonas Pikkarainen, Tommi Moilanen, Kiira Paukkeri, Kaapo Heikkinen, Rebekka Nilsson, Jonna Sirviö, Vanessa Mikkonen, Jonna Kyllönen, Leevi Suutari ja Annika Mykkänen.

Päätös

Hyväksyi.

§ 23

Kajaanin kaupungin lausunto Kajaanin Romu Oy:n ympäristölupahakemukseen liittyvään lausuntopyyntöön

KAJDno-2017-826

Valmistelija / lisätiedot:

Jari Säkkinen, Inkeri Neuvonen

jari.sakkinen@kajaani.fi, inkeri.neuvonen@kajaani.fi

Kiinteistöinsinööri, Ympäristönsuojelusuunnittelija

Kajaanin Romu Oy / Infrasuunnittelu Oy, Antti Haataja on pyytänyt Kajaanin kaupungilta lausuntoa osoitteessa Mustantie 501 (Majasaaren kaatopaikan vieressä) sijaitsevan kierrätyslaitoksen ympäristöluvan muutoshakemukseen liittyen. Yhtiö toimii osoitteessa Kajaanin kaupungilta vuokraamallaan n. 5,5 ha alueella. Yhtiöllä on lisäksi toimintaa vuokra-alueen viereisellä vuokra-alueella, jossa se toimii Kajaanin Teknologikeskuksen omistamassa teollisuushallissa. Vuokra-alue on luovutettu maanvuokralain 5. luvun mukaisesti teolliseen toimintaan, rakennusjätteen ja romun vastaanoton murskaus- ja kierrätyspaikaksi. Vuokralainen on sopimuksen mukaan velvollinen vuokra-ajan päättyessä viemään pois vuokralaiselle kuuluvat rakennukset, laitteet ja laitoksen sekä muun omaisuutensa ja siistimään alueen.

Yhtiö on hakenut voimassa olevan ympäristöluvan muutosta Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 9.1.2014. Lupahakemuksessa yhtiö on hakenut muutosta toiminnan laajentumiselle sekä uusien vastaanotettavien materiaalien käsittelyyn ja varastointiin. Aluehallintovirasto on myöntänyt yhtiölle 12.5.2017 sen hakemuksen mukaista toimintaa vastaavan ympäristöluvan. Virasto on kuitenkin hylännyt yhtiön hakemuksen siltä osin kun se koskee kierrätystoiminnassa syntyvän seula-alitteen (fluff) sijoittamista vuokra-alueelle.

Seula-alite on kierrätyksen mekaanisessa käsittelyprosessissa syntyvää pääosin hienojakoista aineista, josta on otettu talteen kierrätykseen kelpaava materiaali. Se voidaan jakaa raekoon perusteella pölyyn, pieneen roskaan, keskikokoiseen roskaan ja isoon roskaan. Näistä ainoastaan pieni roska voidaan ominaisuuksiensa puolesta sijoittaa tavalliselle kaatopaikalle, joka on perustettu asianmukaisesti tekemällä riittävät kapselirakenteet. Muiden jätteiden liunneen orgaanisen aineksen osuus on liian korkea jätteen sijoittamiseksi tavanomaisen tai vaarallisen jätteen kaatopaikalle. Orgaaninen aines aiheuttaa kaatopaikalla hajotessaan metaania, joka on kasvihuonekaasu. Tämän takia orgaanisen aineksen osuus kaatopaikkajätteessä on asetuksella rajattu alle 10 % (TOC < 10 %). Runsaasti orgaanista aineista sisältävät jakeet tulisi toimittaa joko jatkokierrätykseen tai poltettavaksi.

Yhtiö on aiemmassa ympäristölupahakemuksessa esittänyt seula-alitteen sijoittamista vuokra-alueelle rakennettavan käsittely- ja varastokentän rakenteisiin 1,5 – 4 metrin paksuisena kerroksena. Aluehallintovirasto on

hylännyt ympäristöluvassa yhtiön seula-alitteen sijoittamista koskevat suunnitelmat sillä perusteella, että seula-alite luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi sen sisältämien korkeiden kuparin, sinkin ja kromin kokonaispitoisuuksien johdosta, eikä yhtiön toimittama täyttösuunnitelma täytä vaarallisen jätteen kapselirakenteelle asetettuja vaatimuksia ja jäte siten voisi aiheuttaa ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Aluehallintovirasto toteaa seula-alitteen osalta hylkäämässään ympäristölupapäätöksessä, että seula-alitteen kokonaismäärä aiempaan hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisessa täyttökerroksessa herättää varteenotettavan epäilyksen jätteen loppusijoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaan hyödynnettäessä jätettä sijoittamalla tai levittämällä sitä maahan, on sitä käytettävä vain maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta tarpeellinen määrä tai siten, että sen käyttö muutoin vastaa mahdollisimman tarkasti tarvetta. Aluehallintovirasto toteaa vielä lisäksi, että vähittäin tehdyn rakenteen takia jätemateriaali olisi pitkään alttiina ympäristövaikutuksille.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus esittää lausuntonaan Kajaanin Romu Oy:n esittämään Saunakankaan vuokra-alueen (Mustantie 501) ympäristölupahakemukseen liittyvään lausuntopyyntöön seuraavaa:

Kajaanin kaupungin ja Kajaanin Romu Oy:n välisen vuokrasopimuksen ehdot eivät salli jätteen loppusijoittamista alueelle.

Kaupungille osoitetussa lausuntopyynnössä esitetty alueen pohjarakenne estäisi suorat päästöt maaperään tai pohjaveteen, mutta alueelle muodostuisi uusi pysyvä jätealue, joka vaatii pitkäaikaista päästötarkkailua. Maanomistajana kaupunki kantaa viimekädessä vastuun alueen puhdistamisesta, mikäli toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumista, eikä aiheuttajaa saada asiasta vastuuseen.

Kajaanin kaupunki toteaa, että alueella voidaan varastoida seula-alitetta vain voimassa olevan ympäristöluvan mukaisin ehdoin.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Kajaanin Romu Oy / Infrasuunnittelu Oy, Antti Haataja

§ 24

Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat v. 2018

KAJDno-2018-46

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Kokouspöytäkirjat:

Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen johtokunta 20.12.2017

Tiedoksi merkittävät asiat:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös (Dro 01245/17/1206), oheisliite

Iltakouluasiat, ryhmäkokoukset ja kokousaikataulu, oheisliite

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi ja päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä siirretä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyi.

Kaupunginhallitus, § 13, 16.01.2018
Kaupunginhallitus, § 25, 23.01.2018

§ 25

Lausunto Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevasta lupahakemuksesta

KAJDno-2017-1544

Kaupunginhallitus, 16.01.2018, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Laatikainen, Tuija Aarnio

tarja.laatikainen@kajaani.fi, tuija.aarnio@kajaani.fi

Ympäristönsuojelutarkastaja, Hallintojohtaja

Terrafame Oy on jättänyt 31.10.2017 valtioneuvostolle uraanin talteenottoa Sotkamon kaivoksesta koskevan lupahakemuksen, jolla se hakee ydinenergialain (990/1987) 2 §:n 1 momentin 2. kohdassa tarkoitettua lupaa kaivos- ja rikastustoimintaan. Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt hakemuksesta hankkeen sijainti- ja naapurikunnilta ydinenergia-asetuksen (161/1988) 63 §:n mukaista lausuntoa. Lausunto tulee antaa 31.1.2018 mennessä.

Terrafame Oy:n Sotkamon kaivos sijaitsee Sotkamon kunnan ja Kajaanin kaupungin alueella. Kaivoksen yhteyteen on jo aiemmin rakennettu uraaninerotuslaitos, joka sijaitsee Sotkamon kunnan alueella lähellä Kajaanin kaupungin rajaa. Talvivaaran tehdasalueelle Sotkamon kunnanvaltuustossa 29.8.2006 hyväksytyssä asemakaavassa alue on osoitettu teollisuus- ja varastoalueiden korttelialueeksi.

Hanke käsittää Sotkamon kaivoksesta muiden metallien sivutuotteena saatavan uraanin talteenottoa ja hyödyntämistä puolituotteena. Uraani on tarkoitus tuottaa yellow cake -asteelle (uraanioksidit). Arvioitu tuotantomäärä on enintään 250 tonnia uraania vuodessa. Hakemus koskee uraaninerotuslaitoksen rakentamista loppuun sekä sen käyttöönottoa ja käyttöä. Terrafamen tavoitteena on uraanin talteenoton aloittaminen Sotkamon kaivoksen malmista vuoden 2019 aikana. Lupaa haetaan kaivoksen tämän hetkisellettoimintajallemulle eli 30 vuodeksi.

Lupaa haetaan myös kaivoksen edellisen toiminnanharjoittajan (Talvivaara Sotkamo Oy) ja Terrafame Oy:n toiminta-aikana metallituotteiden mukana asiakkaalle Harjavallan nikkelijalostusyksikköön (Norilsk Nickel Harjavalta Oy) myydyn ja asiakkaan omissa prosesseissaan erottaman luonnonuraanin palauttamiselle Terrafamen talteenottolaitokselle uraaniraaka-aineeksi, mikäli tällaiselle ilmenee tulevaisuudessa tarvetta.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

[Taustaa uraanin talteenottohankkeelle](#)

Terrafame Oy:n monimineraaliesiintymät muodostavat yhden Euroopan suurimmista tunnetuista nikkelisulfidivarannoista. Kaivoksella on kaksi erillistä malmiesiintymää, Kuusilampi ja Kolmisoppi. Esiintymien mineraalivarannot ovat nykyisen arvion mukaan 1 458 miljoona tonnia. Nämä riittävät suunnitellulla tuotantotavoitteella yli 30 vuodeksi. Terrafame arvioi tuottavansa vuosittain nikkeliä enintään 37 000 tonnia, sinkkiä 80 000 tonnia, kuparia 5 000 tonnia ja kobolttia 1 500 tonnia. Kaivoksesta louhittavan malmin määrä on 15–18 miljoona tonnia vuodessa.

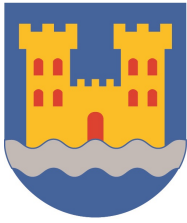
Terrafamen Sotkamon kaivoksen nikkelimalmi sisältää muiden arvometallien lisäksi myös luonnonuraania, jota on malmissa keskimäärin 0,0017 % eli 17 mg/kg. Uraani liukenee muiden metallien mukana bioliuotusprosessissa, mutta sitä ei tällä hetkellä oteta talteen. Terrafame suunnittelee aloittavansa tämän muun metallituotannon sivutuotteena saatavan uraanin talteenoton energiatuotannon tarpeisiin. Uraanin talteenottoa on perusteltua jatkaa niin kauan kuin alueella on bioliuotukseen perustuvaa metallituotantoa.

Uraanin talteenottoon käytettävä laitos on rakennettu Terrafamen teollisuusalueelle vuosina 2012–2013, tarvittavat laiteasennukset on tehty ja teknisesti laitos on pienten viimeistelytöiden jälkeen valmis käyttöön otettavaksi vuoden 2019 aikana. Talteenotto toiminta voidaan aloittaa, kun tarvittavat luvat laitoksen käyttöönotolle on myönnetty.

Valtioneuvosto myönsi 1.3.2012 aiemmalle toimijalle Talvivaara Sotkamo Oy:lle ydinenergialaissa tarkoitetun luvan uraanin talteenottoon. Korkein hallinto-oikeus kumosi 5.12.2013 antamallaan päätöksellä valtioneuvoston päätöksen ja palautti asian käsiteltäväksi. Toistaiseksi asiasta ei ole tehty uutta päätöstä. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi päätöksellään nro 36/2014/1 ympäristöluvan uraanin talteenottolaitoksen käyttöönotolle. Vaasan hallinto-oikeus ja Korkein hallinto-oikeus pysyttivät luvan päätöksillään (VHO 16/0090/2, 28.4.2016 ja KHO 76/2017, 9.5.2017). Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on 18.8.2014 antanut uraanilaitokselle kemikaaliluvan muuttamalla 6.6.2008 tekemäänsä lupapäätöstään 30114/36/2008.

Uraanin talteenotto ja päästöt

Uraani erotetaan kaivoksen metallituotannon pääprosessiliuoksesta nesteuuttomenetelmällä. Uraanin talteen ottamiseksi nykyistä metallien saostusprosessia muutetaan niin, että uraani voidaan erottaa prosessista sinkkisulfidin saostuksen jälkeen. Uraanin talteenottolaitos voidaan tarvittaessa myös ohittaa. Talteenotto prosessin lopputuote, uraanipuolituote ($UO_4 \times H_2O$), on kemialliselta koostumukseltaan uraanioksidien seos ja olomuodoltaan kellertävää jauhetta. Puolituote pakataan ilmatiiviisiin teräsastioihin ja kuljetetaan ulkomaille valvottuun jatkojalostukseen. Uuttoproessissa saadaan erotettua yli 90 % prosessiliuoksessa olevasta luonnonuraanista. Talteenottolaitoksen läpikäyneen prosessiliuoksen uraanipitoisuus on alle 2 mg/l.

Talteenottoprosessi on automatisoitu ja jatkuvatoimintainen ja tapahtuu sisätiloissa. Riskien välttämiseksi käytetään automaattisia hälytys- ja lukitusjärjestelmiä. Uraanin talteenottolaitokselta ei johdeta vesiä ulos. Prosessiin johdettava metalliliuos sisältää rikkiyhdisteitä, joten prosessin aikana voi vapautua rikkivetyä, joka kerätään ja puhdistetaan pesurilla ennen ulkoilmaan johtamista. Myös saostus-, kuivaus- ja pakkausvaiheessa mahdollisesti syntyvät pölyt erotetaan poistoilmasta pesureilla. Pesuvedet kierrätetään takaisin uraanin talteenottoprosessiin.

Talteenottoprosessissa ei normaalitilanteessa muodostu jätteitä, vaan kaikki prosessissa muodostuvat sivuvirrat palautetaan takaisin tuotantoprosessiin. Häiriötilanteissa syntyvästä epäpuhtaussaostumasta erotetaan ja uutetaan kiertoon palautettavaksi prosessiin kelpaava osa. Muut jakeet toimitetaan kohteisiin, joilla on lupa niiden käsittelyyn. Jätehuolto järjestetään erillisenä muusta kaivos- ja tuotantotoiminnan jätehuollosta. Kaivoksen metallitehtaalla syntyvien muiden sakkujen ympäristökelpoisuus paranee, kun uraanin määrä sakoissa vähenee.

Uraanin talteenottolaitoksen päästöt ja ympäristövaikutukset on kuvattu tarkemmin uraanin talteenoton ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa vuonna 2010 sekä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksessä nro 36/2014/1, 30.4.2014.

Hankkeen yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset

Terrafamella on suuri elinkeinopoliittinen merkitys paitsi Kajaanin seudun alueelle, myös laajemmin valtakunnallisesti. Hakijan teettämän selvityksen mukaan täydessä tuotantokapasiteetissa kaivoksen ja metallien jalostuslaitoksen vaikutukset BKT:een vastaisivat 0,21 % Suomen BKT:sta verrattuna vuoteen 2015 ja 10,89 % Kainuun BKT:sta verrattuna vuoteen 2013. Kaivoksen ja metallien jalostuslaitoksen vaikutus kokonaistuotukseen kerrannaisvaikutuksineen Kainuussa tulee olemaan noin 600 miljoonaa euroa vuodessa. Tämän hetken alhaisilla markkinahinnoilla uraanin talteenotto toisi noin 10 miljoonan euron liikevaihdon.

Uraanin talteenotto nostaa Terrafamen liiketoiminnan kannattavuutta paitsi myyntituloilla, myös parantamalla edellytyksiä päätuotteen eli nikkelin jatkojalostushankkeen toteutukseen, parantamalla louhitun malmin hyödyntämistä sekä mahdollistamalla harvinaisten maametallien talteenottoa. Uraanin talteenottolaitos on jo rakennettu, joten tuotannon aloittamisen vaatimat investointikustannukset ovat pienet.

Terrafamen työllisyysvaikutukset Kainuussa ovat merkittävät. Kaivoksella työskenteli vuoden 2016 lopussa Terrafamen 645 työntekijän lisäksi noin 550 kumppaniyritysten työntekijää. Uraanin talteenottolaitos työllistäisi suoraan noin 30 ja välillisesti noin 50 henkilöä lisää.

Hakemus liitteineen on nähtävillä Kajaani Infossa 6.11.2017–31.1.2018 sekä työ- ja elinkeinoministeriön internetsivuilla osoitteessa <https://tem.fi/>

terrafamen-uraanin-talteenotto , missä on nähtävillä myös kotitalouksiin jaettu hakijan laatima yleispiirteinen selvitys hankkeesta.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristönsuojelutarkastaja Tarja Laatikainen, p. 044 421 4397 tai etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus esittää työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntonaan Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevasta hakemuksesta seuraavaa:

Kajaanin kaupunki pitää hyvänä asiana Terrafame Oy:n Sotkamon kaivoksen toiminnan laajentumista ja tuotannon jalostusasteen nousua. Uraanin talteenotto ei lisää louhittavan kiviaineksen määrää tai murskaustarvetta, vaan tehostaisi luonnonvarojen käyttöä. Uraanin talteenotto mahdollistaisi myös harvinaisten maametallien talteenoton.

Uraanin talteenotolla on myönteinen vaikutus ympäristöön, kun toisen vaiheen bioliuotukseen, prosessisakka-altaisiin sekä metallituotteisiin päätyisi selvästi pienempi osa luonnonuraanista kuin nykyisin. Myös metallitehtaalta vesistöön johdettavan puhdistetun jäteveden uraanin ja sen hajoamistuotteiden pitoisuudet alenisivat entisestään.

Ydinenergialain mukaisessa lupapäätöksen harkinnassa tulee Kajaanin kaupungin osalta ottaa huomion seuraavat seikat:

Terrafamen on huolehdittava omasta vastuustaan toiminnan valvonnassa ja toiminnan turvallisuudesta. Toiminnan tulee olla hallittua ja henkilöstö koulutettu toimimaan myös ongelmatilanteissa sekä muissa ennakoimattomissa tilanteissa.

Uraanin talteenottolaitoksen sisäinen suljettu vedenkierto varajärjestelmineen tule järjestää niin, ettei uraaniyhdisteitä tai talteenotossa käytettyjä kemikaaleja pääse kulkeutumaan ympäristöön.

Ilmaan tulevien päästöjen puhdistamiseen liittyvissä laitteistoissa tulee olla varajärjestelmät sähkökatkojen tai muiden ennalta arvaamattomien tilanteiden varalta.

Uraanintuotteiden varastointi ja kuljetukset tulee järjestää niin, että niiden turvallisuus voidaan taata myös onnettomuustilanteissa. Turvallisuussyistä uraanintuotteiden ja kemikaalien kuljetukset tulee hoitaa pääsääntöisesti rautateitse.

Päätös

Hyväksyi.

Kaupunginhallitus, 23.01.2018, § 25

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Terrafame Oy on jättänyt 31.10.2017 Valtioneuvostolle uraanin talteenottoa Sotkamon kaivoksesta koskevan lupahakemuksen, jolla yhtiö hakee ydinenergialaissa tarkoitettua lupaa kaivos- ja rikastustoimintaan. Ydinenergialain 21 §:n mukaan luvan myöntäminen ao. toimintaan edellyttää, että suunnitellun kaivospaikan tai malminrikastuslaitoksen sijaintikunta on puoltanut luvan myöntämistä. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää 12.1.2018 saapuneella lausuntopyyntönsä kaupungin lausuntoa Valtioneuvoston lupakäsittelyä varten. Lausunto pyydetään toimittamaan 28.2.2018 mennessä.

Kajaanin kaupunginhallitus on 16.1.2018 § 13 antanut lausunnon Terrafame Oy:n lupahakemuksesta. Kaupunginhallitus on lausunnossaan suhtautunut myönteisesti Terrafame Oy:n hakemukseen laajentaa toimintaansa uraanin talteenotolla ja sen käsittelyllä. Lausunnossaan kaupunginhallitus on pitänyt hyvänä toiminnan laajentumista, jolla tuotannon jalostusaste nousee ja luonnonvarojen käyttö tehostuu. Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia ympäristöön ja yhtiön talouteen. Lausunnossa edellytetään Terrafame Oy:n huolehtivan tarkkaan tuotantoprosessin turvallisuudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Kajaanin kaupunki toteaa pyydettyinä lausuntonaan puoltavansa Terrafame Oy:n hakemaa ydinenergialain mukaista lupaa uraanin kaivos- ja rikastustoimintaan.

Päätös

Hyväksyi.

§ 26

Jälkipanttauksen myöntäminen Kajaanin Golf Oy:n saatavan vakuutena olevalle panttikirjalle

KAJDno-2018-115

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Aarnio
tuija.aarnio@kajaani.fi
Hallintojohtaja

Kajaanin Golf Oy on lähettänyt kaupungille hakemuksen jälkipanttauksen myöntämisestä panttikirjaan, joka on kaupungin hallussa Golf Oy:n lainan vakuutena. Panttikirjan määrä on 269.100 €. Jälkipantin saajana on Nordea Oyj.

Kajaanin Golf Oy:llä on jäljellä olevaa lainaa kaupungilta yhteensä 26.401,23 €. Laina on tarkoitus maksaa pois heinäkuussa 2018.

Jälkipanttauksessa kaupungin velkoja-asema ei heikkene, sillä jälkipanttauksella kaupunki ainoastaan sitoutuu säilyttämään hallussaan olevaa panttikirjaa myös jälkipantinsaajan Nordea Oyj:n lukuun sekä luovuttamaan pantin tai sitä rahaksi muutettaessa kertyvät varat etusijajärjestyksessä seuraavalle jälkipantinsaajalle sen jälkeen, kun kaupungin saatava perimiskuluineen on suoritettu.

Kaupungilla on oikeus jälkipantinsaajia kuulematta myöntää panttia vastaan uusia luottoja tai muita vastuita edellä mainitun saatavan enimmäismäärän rajoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää myöntää jälkipantin panttikirjalle, jonka kohteena on Kajaanin Golf Oy:n vuokraoikeus kohteeseen 205-401-1-0-L17. Jälkipantin saajana on Nordea Bank AB, Suomen sivuliike ja Nordea Kiinteistöluottopankki.

Päätös

Hyväksyi.

Muutoksenhakukielto

§18, §19, §21, §23, §24, §25

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

Oikaisuvaatimus

§20, §22, §26

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kajaanin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on julkaistu tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Kajaanin kaupunginhallitus**

Postiosoite: PL 133, 87101 Kajaani

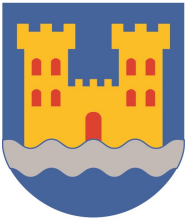
Käyntiosoite: Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani

Sähköpostiosoite: kajaani@kajaani.fi

Faksinumero: 08 6155 2510

Puhelinnumero: 08 61551 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika: klo 8.00-16.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kajaanin kaupungin kirjaamosta. Yhteystiedot; ks. edellä.